

Geachte Raadsleden, geacht college

Ik benijd u niet. U staat voor een flinke opgave en zult keuzes moeten maken. Ik vraag u echter om die keuzes niet sec te maken op grond van getallen maar zeker ook op grond van sociale en maatschappelijke behoeftes van de inwoners van dit mooie dorp. En daarom wil ik u drie zaken meegeven op het gebied waar wij ons bewegen: de sport. Mijn naam is Lykele Bokhorst, voorzitter van BSSA en Stichting Sporthal Molenzicht.

De besturen van BSSA en SSM maken zich zorgen. Die zorgen zijn er niet alleen over Sportcentrum Blokweer en Sporthal Molenzicht maar over de toegankelijkheid van sport en bewegen voor de inwoners van Alblasserdam.

Hoewel er flinke twijfels zijn over de netto besparing van het stoppen met het financieren van het schoolzwemmen hangt deze nog wel boven de markt. Het is eerder gezegd, stoppen met de financiering slaat een gat in de begroting van BSSA van 80-100.000 euro. Het gat simpelweg dekken door de zwemtarieven voor recreatieve zwemmers en leszwemmers te verhogen is geen optie. Het zou leiden tot tariefsverhogingen van 50-60%. Los van het feit dat het voor velen niet is op te brengen prijs je je ten opzichte van de omliggende baden volledig uit de markt. Door flinke kostenstijgingen de afgelopen jaren van personeel, energie en leveranciers zijn wij al genoodzaakt de tarieven met meer te laten stijgen dan de inflatie. Voor 2025 is dit 10% geweest. Wij zitten met onze tarieven regionaal in de middenmoot en dat willen we zo houden. Volgens de exploitatie-overeenkomst die wij met de gemeente hebben komt dit tekort dus uiteindelijk voor rekening van de gemeente. Met andere woorden, het is een sigaar uit eigen doos.

Nu we het toch over de exploitatie-overeenkomst hebben willen we daar ook wel wat over kwijt. Dit geldt niet alleen voor BSSA en SSM maar wellicht ook voor Landvast. Het voornemen van het college is om de stichtingen medeverantwoordelijk te maken voor het dragen van (een deel van) de exploitatietekorten. Dat zou gekund hebben als die stichtingen voldoende eigen middelen zouden hebben om tekorten te dragen. Die hebben ze niet of nauwelijks. Dan is dus de grote vraag waar je het tekort dan vandaan haalt. Bij de bestuurders zelf? Bestuurders van stichtingen hebben bepaalde zorg- en verantwoordingsplichten. Zij moeten:

- Handelen in het belang van de organisatie;
- Zich houden aan statuten en regelgeving;
- Zorgen voor een behoorlijke financiële administratie;
- Tijdig signaleren en bijsturen bij dreigende tekorten.

Heeft het bestuur gehandeld zoals redelijkerwijs verwacht mocht worden, gegeven hun vrijwillige inzet en kennis? Vrijwilligers kunnen niet geacht worden professioneel financieel expert te zijn, tenzij expliciet afgesproken. Als het bestuur binnen redelijke grenzen heeft gehandeld, open is geweest over risico's, en tijdig heeft gecommuniceerd, dan mag je niet zonder meer stellen dat zij verantwoordelijk zijn voor een exploitatietekort, laat staan juridisch aansprakelijk.

Op het zojuist genoemde mag je ons aanspreken. Daar hebben we op eigen initiatief de afgelopen jaren ook de kaders voor geschapen nog voordat Berenschot en Necker hun rapporten hadden gepresenteerd.

Om door te gaan als vrijwillig bestuur, dit geldt voor BSSA, SSM en wellicht ook voor Landvast, zullen er afspraken gemaakt moeten worden via exploitatie-overeenkomsten waarin tekorten worden bijgepast door andere partijen dan de stichting zelf. Dit kan alleen de gemeente zijn of een combinatie met andere partijen.

Als laatste punt willen wij onze zorg uitspreken over het voortbestaan van de sportverenigingen. In een regel wordt het alleen nog vergoeden van kosten voor jeugdige sporters genoemd. Dit zou dan moeten gebeuren door volwassen sporters een hoger tarief te laten betalen, wat een besparing zou opleveren van 178.000 euro. Waar dat bedrag op is gebaseerd is ons onduidelijk. Als je in dit huis vraagt hoeveel er nu jaarlijks wordt gesubsidieerd vanuit het tarieven- en subsidiebeleid, dan kan men daar geen antwoord op geven. En geloof me, ik heb het meermalen gevraagd.

Een simpel regeltje dus waarbij de impact wel eens heel groot zou kunnen zijn. Het college huldigt het principe dat volwassen sporters meer moeten bijdragen in de kosten van de faciliteit. Immers, dat moeten ze bij de sportschool ook. Op zich geen vreemde gedachtegang maar toch wil ik dat wat nuanceren. Een abonnement Basic Fit kost 25 euro per maand en dan mag je onbeperkt gebruik maken van de standaardfaciliteiten. Doe er 5 euro bij en je mag ook nog eens onbeperkt gebruik maken van de massagestoelen. Onbezorgd sporten dus voor 300-350 euro per jaar op elk door jou gewenst moment.

De contributie voor een volwassen sporter ligt ergens tussen de 250 en 350 euro. Afhankelijk van welke sport en welk niveau. Daarvoor mag je 2-3 uur trainen per week op een vast moment en 11-15 keer een thuiswedstrijd spelen. Daarnaast moet je in veel gevallen nog fluiten, bardiensten draaien, meehelpen met door de vereniging georganiseerde activiteiten en voor sommigen ook zitting nemen in commissies en vormen de volwassenen het kader om jeugd zich te laten ontwikkelen. Dit alles om te zorgen dat de vereniging voort kan bestaan en voor jonge sporters een omgeving te zijn waarin ze zich veilig voelen. Jeugdleden betalen overigens al een veel lagere contributie dan volwassenen. Verenigingen subsidiëren dus zelf eigenlijk al een deel van de jeugdsport.

Dan nu even terug naar dat regeltje en de impact ervan. De Alblasserdamse sportverenigingen kennen ergens tussen de 900 en 1400 volwassen sporters afhankelijk hoe je telt. Bijvoorbeeld: neem je alleen de wedstrijdporters of ook recreanten daarin mee.

Als je die aantallen deelt op de genoemde 178.000 euro dan betekent dat 100-200 euro per volwassen sporter per jaar aan extra bijdrage. Velen zullen afhaken met als gevolg dat er minder gebruik wordt gemaakt van de faciliteiten maar erger nog: er is ook minder kader beschikbaar voor de jeugd. De faciliteiten worden daardoor weer duurder dus gaat de contributie weer omhoog met nog meer afhakers en zo zijn we aanbeland in een niet te stoppen neerwaartse spiraal. Verenigingen hebben de afgelopen jaren al flinke klappen gehad en dit maakt het er allemaal niet beter op. Je moet je dus echt afvragen of deze voorgestelde denkrichting het beoogde effect gaat opleveren. Niet alleen financieel maar ook sociaal/maatschappelijk.

Wat ook nog zou kunnen is dat verenigingen de toegenomen kosten voor volwassenen gaan afwentelen op de jeugd via hogere contributies voor jeugdleden. Gelukkig zijn er veel meer jeugdleden dan volwassenen bij veel verenigen dus wordt de verhoging per jeugdlid wel een stuk lager.

Het zou overigens ook een denkrichting kunnen zijn om juist de volwassen sporters te ontzien. Zij zijn namelijk nog steeds de ruggengraat van de verenigingen. Veel jeugdleden maken de stap naar het volwassen lidmaatschap niet. Los van het feit dat verenigingen ook goed moeten kijken hoe ze jeugd vast kunnen houden zijn er 4 belangrijke oorzaken waarom de jeugd stopt met sporten als ze 16/17/18 jaar zijn: veranderende motivatie en interesses, tijdsdruk door school of werk, sociale factoren (vrienden stoppen ook, geen klik met de groep) en als vierde financiële of praktische drempels waarbij de hoogte van contributie zeker een belangrijke rol speelt. Als je contributie als jeugdlid 220 euro is en ineens 400 euro wordt als volwassene haak je af. Als je 250 euro betaalde en het wordt 300 euro is de financiële drempel veel lager.

Ik zou nog wel een tijdje kunnen doorpraten over het belang van sport en bewegen en de faciliteiten daarvoor maar de tijd te kort. Ik ga dan ook afsluiten.

Spreadsheetmanagement leidt weliswaar tot een sluitende begroting maar brengt vaak niet de maatschappelijke gevolgen in kaart. Ik hoop dat ik u met deze drie zaken duidelijk heb kunnen maken dat een eenvoudige regel met een bedrag erachter in de praktijk een grote impact kan hebben met wellicht een ongewenst effect. Dat realiseerde u zich ongetwijfeld al maar ik hoop het nog eens extra onder uw aandacht te hebben gebracht. Misschien moet je soms eens anders of integraler gaan denken of kijken naar een probleem. Dat geldt overigens voor alle regels in het raadsvoorstel, niet alleen die betrekking hebben op sport en bewegen.

Ik ben begonnen met de woorden: Ik benijd u niet. Die wil ik bij deze graag herhalen en ik wens u, namens BSSA en SSM, veel wijsheid toe bij de te maken keuzes. Make Alblasserdam Great Again.